

Høgni Djurhuus
fekk Móðurmáls-
viðurslønina
2012

UMAFTUR AFTURUM

Fluguknepparí í neðra

Ein journalistur á Berlingske Tidende, sum blaðið kallaðist tá, áðrenn tað gjørdist trendysmart at strika seinna avldaða liðin, skrivaði klummu um herferð sína móti morsniglinum.

Hann hevði varnast morsniglar í garðinum, journalistar eru skarpir eygleiðarar, tað vita øll. Eitt kvøldið mannaði hann seg so upp at fara út at týna óbodna gestin, miskunnarleyst og ikki minni náðileyst. Hevði eins og onnur lisið um øll góðu heimaráðini móti hesum snykuta sníki, eisini tey seriøsu vísindaligu og so handilslýsingarnar.

Kortini hevði hann ikki brynjað seg so væl út at drepa dreparasniglarnar. Átti einki øl inni, sum hann unti sniglunum, og heldur einki grovt salt var í køkinum.

Men hann fann upp á ráð kortini, góð ráð, helt hann sjálvur. Hann tók ein spaka, og við honum kvetti hann morsniglarnar í helvt. Ótespilið. Allar atgerðir móti skaðadjórum eru ótespilgar, sama, hvussu nógv føtt, tey eru, ella um tey eingi bein hava.

Til arbeiðis dagin eftir reypaði hann sjálvandi av bragdi sínum til hann fekk at vita, at bragðið var dáraverk. Tí tá hann

kvetti snigilin í helvt, sluppu eggini við sniglaungunum út. Fyri hvønn dripnan vaksnan morsnigil gav hann upp í spannar av øðrum lív. Ungarnir í eggnum livdu, hóast mamman var í tveimum steindeyðum pørtum.

Hendan danska klumman um týning datt mær í hug, tí í kjallaranum hjá mær eru nú so nógvur skinflugur. Ikki nógvur í senn. Men so hvørt, eg geri av við tær, koma fleiri, tvær ella tríggjar hvørja ferð, tá eg eri farin.

Annan hvønn dag drepi eg nakrar, tað geri eg nú. Fyrr plagdi eg at lata vindeygjað upp, so tær sluppu út í øllum góðum, livandi.

Men tann miskunnsemin er ikki longur, tí eg havi fingið tann paranoida tankan, at tær koma bara innaftur, livandi.

So nú er deyðarevsingin vís, hvørja ferð. Men hvaðani koma tær? Spøkja tær? Hvørja ferð, eg havi beint fyri nøkrum, eru aðrar har tveir dagar seinni.

Havi hugsað um at seta upp eitt vakmyndatól, sum kanska kann avdúka, hvaðan hesi svørtu flogkykt koma. Men tað er ov nógv roks og krevur øll møgulig loyvi og skrivstovuveldi.

Hetta virkar sum ein skipað sjíkana hjá hesum lorta lortaflogum. At onkur yvirfluga skipar fyri og sendir tvær, tríggjar, fyra út í rúmið hvønn dag ella annanhvønn.

Havi eisini hugsað um eitur av

onkrum slagi. Men neyvan er tað ein góð loysn, hóast haldfør.

Skal eisini sigast, at enn eru flugurnar lættar at raka, vággleðin hevur ikki hertikið tær enn. Oftast fáast tær í fyrsta høgginum.

Eg havi ikki talt, hvussu nógvur eru falnar, seti ikki flugubein fyri hvørja, sum leggur beinini.

Minnist ikki, hvussu starvsfelagin á Berlingske Tidende slapp av við dreparasniglarnar, kanska tapti hann kríggj.

Sjálvur havi eg umhugað kemiskt kríggj móti skinflugunum. At brúka evnafrøðina í kríggi er vist forboðið sambært onkrari ST viðtøku, men hon er effektiv. Eitt kallast Kill It, okkurt annað DTD, klistrutir lepar eru at heingja í fluguhædd, og nervagass sigst eisini virka bæði skjótt og væl.

Minnir meg samstundis um meistaraverkið hjá Kaurismäki um kvinnuna á svávpinnaverksmiðjuni. Tá hon, Iiris, hevur avgjørt at lona ilt aftur við illum, fer hon í eina krambúð at keypa rottueitur.

Dialogurin millum hana og krambagentuna er gott dømi um frálíku minimalismuna hjá finska leikstjóranum:

Iiris: rottueitur. Krambagentan: stóran ella lítlan pakka? Iiris: stóran. Iiris fær pakkan við eitrinum og spyr: hvat ger tað? Krambagentan svarar: drepur.

Nú fari at at vita, um nakrir flugufrensar eru eftir í neðra at drepa.

MYND: HEINESEN MYNDIR

10
skjótir

Svanna Hentze í Gong

Yrki: Teknmálstulkur
Bústaður: Tórshavn

Hvat ætlaði tú at blíva, tá tú bleivst vaksin?
– Frisør ella hermaður.

Hvat burdi hitt kynið vitað um títt kyn?
– Meira tú veit, meira verður væntað av tær at vita, so best at vita sum minst. Og um vit eru súrar, so spyr ikki hví, men keyp okkum skógvar og sig orsaka.

Hvat burdu børn vitað um tað at vera vaksin?
– At tað er einki skeg at vera vaksin, og at hatta við, at man sjálvur sleppur at bestemma alt, passar ikki.

Hvat var seinasti dreymurin, tú gjørdi til veruleika?
– Dreymur... Eg byrjaði at syngja í kóri aftur aftaná nóðógv ár í útlegd, tað er jú fantastiskt.

Enda setningin: Um eg tordi, so hevði eg ...
... sum regul, so er tað so, at um eg ikki tori okkurt, so royni

eg at gera tað kortini. Men um eg skuldi nevnt okkurt, sum eg vil tora betur, so er tað at loyva øðrum at ráða yvir mær – men altso ikki uppá ein sovornan 50 shades of gray máta ella nakað!

Hvat hevði gjørt heimin til eitt betri stað?

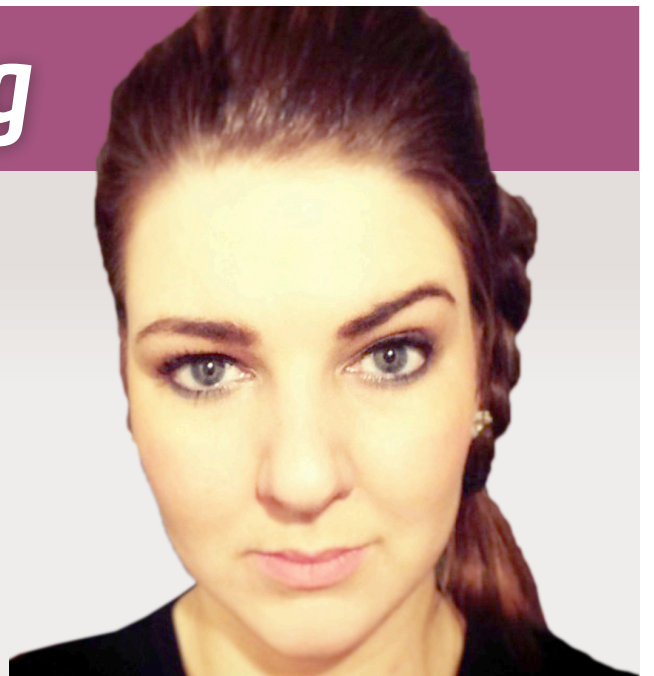
– Um fólk góvu hvør øðrum meira klemm og minnið skeld!

Nær vart tú seinast veruliga ovfarin?

– Eg haldi at tað var í juni í fjør, tá eg kom heim til Føroya eftir lokna útbúgving, og nógv av mínum kær, vinir og familja stóðu inni í stovuni og tóku meg á bóli við einari lítla veitslu. Eg virkaði nokk mest súr og líkaglað, men til tykkara ið vóru við, eg meini tað: 1000 takk!

Tað seinasta, tú hevur lært, er at:

– Ikki ganga í hálku í hálum skóm ... tað endar við heilaskjálvt.

Tann støðuga ringa samvitskan snýr seg um, at tú:

– Ikki dugi at taka meg saman at gera tey tingini, ið liggja á láni, men bara skúgví tey til viks.

Enda setningin: Føroyingar burdu ...

... latið seg nógv betur í, so høvdu fólk ikki verið so forkølað altíð!